

Svarer-udvalget er kommet med sin indstilling til en CO₂-afgift for landbruget. 3 modeller, der spænder fra ikke særligt meget til næsten ingenting.

Indstillingen forholder sig ikke til det faktum, at landbruget står ved en skillevej: Skal vi fortsætte det konventionelle landbrug med en enorm kødproduktion og masser af klima- og miljøproblemer, elendig dyrevelfærd og en økonomi, der kun overlever på landbrugsstøtte? Eller skal landbruget omlægges til en ny struktur med meget mindre brug, permakultur eller regenerativt landbrug, økologisk, med netto 0 emission? Svarer-udvalget blev ikke bedt om at forholde sig til dette. Indstillingen retter sig alene mod videreførelse af det konventionelle landbrug.

Det konventionelle landbrug vil aldrig komme i nærheden af 0-emission. Den gængse tænkning er at reducere udledningerne ved at bruge teknologiske "løsninger" som for eksempel brug af et fodertilsætningsstof, der reducerer kørs bøvsnings eller omdannelse af restbiomasse som halm, spildevandsslam og slam fra biogasanlæg gennem pyrolyse, hvorved restbiomassen bliver til gas, olie og biokul. Er det vejen frem?

Det er ikke undersøgt, hvordan fodertilsætningsstoffer påvirker køernes generelle helbred. Det er et voldsomt indgreb i deres fordøjelse. Det får dem til at bøvse mindre og derved udlede mindre methan, men om det har andre påvirkninger, er ikke undersøgt. Vil de kunne tåle det i længere tid, uden at få smerter eller helbredsproblemer? Hvordan kan tilsætningen doseres til dyr på græs?

Et andet forslag går på at spærre dyrene inde i hermetisk lukkede stalde hele deres liv og så suge CO₂, methan og lattergas ud af staldluften. Det er ikke godt at vide, hvad sådan noget vil koste, men det er under alle omstændigheder helt uhyrligt overfor dyrene. Industrielandbruget har allerede alt for længe fået lov til at blæse på dyrevelfærd. Vejen fremad er bestemt ikke at gøre den dårligere.

Regeringen ser pyrolyse som en vigtig teknologi til at opnå vores klimamål i 2030 og 2045/2050. Denne teknik er ikke modnet endnu. Det første fuldskala-anlæg er under opførelse. Der er endnu ingen driftserfaringer, der kan fortælle os, hvor godt det virker. Og vi har ingen ide om, hvad det kommer til at koste, og hvor meget elektricitet, der skal bruges. Ifølge Rådet for Grøn Omstilling har Energistyrelsen vurderet, at *"der skal være bygget og idriftsat mellem 80 og 370 pyrolyseanlæg inden 2030 for at nå målsætningen. Der er altså et godt stykke vej, inden teknologien kan bidrage med 2 mio. ton CO₂e"*. Man kan forestille sig, at det bliver vanvittigt dyrt, og at vi ikke vil være i stand til at udbygge vores energisystem hurtigt nok til, at anlæggene kan drives af strøm fra vind og sol. Eller sagt på en anden måde, at det vil udskyde det tidspunkt, hvor vores energisystem kan klare sig uden kraftværker, der er fyret med gas, træflis og halm.

Det er heller ikke undersøgt, hvad der sker med biokullet, når det som planlagt køres ud på markerne. Tilhængerne hævder, at det kan ligge derude i 100 år, inden det er forvitret og genindtræder i kulstofkredsløbet. Altså et kulstoflager med en levetid på 100 år. Det er i bund og grund blot en udsættelse af problemerne. Vi overlader problemerne til vores børne- og oldebørn. Det er muligt, men er det klogt, og er det etisk forsvarligt?

Tilhængerne af biokul hævder også, at kullet gavner i jorden, så høstudbyttet bliver bedre. Det rimer jo ikke med, at det skulle ligge derude inaktivt i 100 år. Vi véd ikke, hvad der er sandt. Vi ved heller ikke, om jorden kan klare det, hvis vi år efter år hælder mere biokul ud på den. Det er i virkeligheden et kæmpestort eksperiment. Hvis det fejler, kan det føre til, at vi ødelægger landbrugsjorden.

Avlsarbejdet indenfor svineavl har ført til grise, der føder 20 unger, men det er ikke lykkedes at avle svin med 20 patter. Resultatet er, at 10 millioner smågrise dør kort efter fødslen hvert år. Over 27.000 om dagen. Søerne ligger fastspændt i deres bokse, så de kan ikke gøre noget for deres unger. Er det dét landbrug, vi vil have?

Det er nærliggende at konkludere, at det konventionelle landbrug har udspillet sin rolle, og at det skal omstilles til en naturnær praksis med respekt for dyrevelfærd, miljø, klima og bæredygtighed. Vi skal ikke bruge vores midler på teknologiske lappeløsninger til det konventionelle landbrug men investere dem i omlægning til et naturnært landbrug.

1/3 af alle fuldtidslandbrug skal generationsskiftes inden 2030. En CO₂-afgift vil føre til konkurser og dermed flere ejerskifter. Unge landmænd kan i dag ikke rejse kapital til at købe en gård. Derfor kan en stor del af dansk landbrug blive opkøbt af udenlandske kapitalfonde, som laver stadig større brug og stadig mere industrialiseret landbrug. Det må vi forhindre. Det kan ske gennem en statslig landbrugsfond, der opkøber gårde, udstykker dem og forpagter dem ud til unge landmænd med krav om naturnær drift. Vi bør vente med en CO₂-afgift, til ejerskabet og omstillingen af landbruget er sat i værk.